

Gmina Iława

**PODSUMOWANIE PRZEBIEGU STRATEGICZNEJ OCENY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**

dla projektu

**Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Iława
do roku 2030**

Iława, grudzień 2015 r.

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	3
2.	RAMOWY PRZEBIEG STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	4
2.1.	UZGODNIENIE STOPNIA SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI ZAWARTYCH W PROGNOZIE	4
2.2.	SPORZĄDZENIE PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	5
2.3.	UZYSKANIE WYMAGANYCH OPINII.....	5
2.4.	ZAPEWNIENIE UDZIAŁU SPOŁECZEŃSTWA W OPINIOWANIU	5
3.	PODSUMOWANIE I WNIOSKI Z PRZEBIEGU POSTĘPOWANIA W SPRAWIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	6
3.1.	USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	6
3.2.	ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI	8
3.3.	ODNIESIENIE DO UWAG REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA	9
3.4.	WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	11
3.5.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU.....	11
3.6.	UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU W ODNIESIENIU DO ROZPATRYWANYCH ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	12

1. WPROWADZENIE

Podstawą przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu „Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Iława do roku 2030” stanowią:

- dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst ujednolicony: Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.). Zapisy art. 46 ustawy zobowiązują organy opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów.

Zgodnie z art. 55 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013r., poz. 1235, z późn. zm.).

1. *Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów, o których mowa w art. 57 i 58, oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.*
2. *Projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 lub 47, nie może zostać przyjęty, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.*
3. *Do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:*
 - 1) *ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;*
 - 2) *opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58;*
 - 3) *zgłoszone uwagi i wnioski;*
 - 4) *wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;*
 - 5) *propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.*
4. *Organ opracowujący projekt dokumentu przekazuje przyjęty dokument wraz z podsumowaniem, o którym mowa w ust. 3, właściwym organom, o których mowa w art. 57 i 58.*
5. *Organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5.*

2. RAMOWY PRZEBIEG STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przebiegało w następujących czterech etapach:

1. uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
2. sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
3. uzyskanie wymaganych opinii,
4. zapewnienie udziału społeczeństwa w opiniowaniu.

2.1. Uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie

Szczegółowa analiza założeń do projektu „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Iława do roku 2030” wykazała, że będzie on wyznaczał ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższym stwierdzono konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Dnia 8 września 2015 r. Wójt Gminy Iława wystąpił z pismem do:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie,
- Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie

z wnioskiem o uzgodnienie, na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013r., poz. 1235 z późn. zm.), zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Iława do roku 2030”.

W/w organy określiły zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie pismem nr WOOŚ.411.103.2015.MT z dnia 15 września 2015 r.,
- Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie pismem ZNS.9082.2.99.2015.KM z dnia 22 września 2015 r.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko zamieszczono odpowiednio w załączniku nr 1 oraz załączniku nr 2.

2.2. Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko

We wrześniu 2015 r. przystąpiono do opracowania wymaganej przez ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.) „Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Iława do roku 2030*”.

Prognoza została sporządzona zgodnie z zakresem i stopniem szczegółowości określonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie.

2.3. Uzyskanie wymaganych opinii

Zgodnie z art. 54. ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.) poddano projekt „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Iława do roku 2030”, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa organy wydają opinię w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii. Projekt programu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zaopiniowany został przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska pismem WOOS.410.162.2015.MT z dnia 3 grudnia 2015 r.
- Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie pismem ZNS.9082.2.183.2015.KM z dnia 2 grudnia 2015 r.

Opinie zamieszczono odpowiednio w **załączniku nr 3**, **załączniku nr 4**.

2.4. Zapewnienie udziału społeczeństwa w opiniowaniu

Zgodnie z art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.) Wójta Gminy Iława zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentów.

Obwieszczenie o opracowaniu „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Iława do roku 2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zostało zamieszczone na okres 21 dni w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Iława oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu. Z dokumentami można było zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Iława, ul. Gen. Wł. Andersa 2A, 14-200 Iława.

Uwagi i wnioski dotyczące przedmiotowego opracowania mogły być wnoszone:

- **w formie pisemnej** na adres: Urząd Gminy w Iławie, ul. Gen. Wł. Andersa 2A, 14-200 Iława,
- **ustnie do protokołu** w Urzędzie Gminy w Iławie, ul. Gen. Wł. Andersa 2A, 14-200 Iława, Referat Rozwoju Lokalnego i Promocji, pok. 203 w godzinach 7.15 – 15.00
- **za pomocą środków komunikacji elektronicznej** bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres: abrach@gmina-ilawa.pl **w terminie od 21 listopada do 17 grudnia 2015 r.**

3. PODSUMOWANIE I WNIOSKI Z PRZEBIEGU POSTĘPOWANIA W SPRAWIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

3.1. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

„Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Iława do 2030 r.*” została opracowana w odniesieniu do wymagań ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.). Ponadto „Prognoza...” uwzględnia wymagania prawne ochrony środowiska Unii Europejskiej zapisane w odpowiednich dokumentach Wspólnoty Europejskiej.

Przedmiotem prognozy, określanej również jako **strategiczna ocena oddziaływania na środowisko**, był projekt „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Iława do 2030 r.”.

Zakres merytoryczny prognozy wynika z przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, natomiast metoda opracowania prognozy oraz stopień jej szczegółowości wynikają z charakteru i zapisów dokumentu poddawanego ocenie (projekt „Programu...”).

Projekt „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Ława do 2030 r.” zawiera w szczególności:

- Opis uwarunkowań wewnętrznych Gminy Ława (uwarunkowania ogólne: położenie, fizjo- i hydrografia, uwarunkowania historyczne; zasoby materialne: układ przestrzenny, stan zagospodarowania, własność terenów, zasoby dziedzictwa kulturowego, zasoby naturalne, stan środowiska, infrastruktura techniczna, sieć transportowa, plany zagospodarowania; gospodarka; struktura i organizacja społeczna; podstawowe potrzeby mieszkańców).
- Opis uwarunkowań zewnętrznych.
- Analizę SWOT.
- Wizję rozwoju Gminy Ława.
- Cel główny, cele strategiczne oraz kierunki działań.
- Zestawienie działań, które będą realizowane przez gminę.
- Plan finansowy na lata 2015-2020.
- System wdrażania i monitorowania strategii, w tym sposoby oceny i komunikacji społecznej.
- Opis oczekiwanych wskaźników realizacji.

W wyniku analizy przeprowadzonej i przedstawionej w „Prognozie...” można stwierdzić, że:

1. Stan ogólny środowiska w Gminie Ława, w tym w szczególności: przyrody, wód powierzchniowych i podziemnych, powierzchni ziemi, powietrza, jest w chwili obecnej dobry, chociaż w niektórych komponentach środowiska i na niektórych obszarach występują problemy.
2. Realizacja zadań „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Ława do 2030 r.” doprowadzi do poprawy stanu środowiska, szczególnie poprzez realizację celu strategicznego I – nowoczesna infrastruktura rozwoju, celu operacyjnego 2: Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego.
3. Realizacja celów „Strategii ...” wpłynie na zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zagadnień związanych ze środowiskiem i jego ochroną (szczególnie celu strategicznego III, celu operacyjnego 2, kierunku działań A.
4. Realizacja kierunków działań w obrębie celu strategicznego I – nowoczesna infrastruktura rozwoju, celu operacyjnego 2: Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego i celu operacyjnego 3: dostosowana do potrzeb sieć nośników energii doprowadzi do:
 - Skuteczniejszej ochrony przyrody.
 - Poprawy jakości wód.
 - Poprawy jakości powietrza atmosferycznego.
 - Zmniejszenia poziomu hałasu.
 - Utrzymania bezpiecznego poziomu promieniowania elektromagnetycznego.
 - Poprawy gospodarki odpadami.
 - Skuteczniejszej ochrony przed nadzwyczajnymi zagrożeniami, związanymi np. z obecnością substancji chemicznych w środowisku.Realizacja kierunków działań „Strategii ...” na terenie gminy Ława w obrębie w/w celów przyniesie pozytywny efekt zarówno w przypadku zdrowia ludzi, jak i cennych obszarów przyrodniczych, m.in. obszarów Natura 2000.
5. Możliwe negatywne oddziaływanie realizacji zadań „Programu...” na środowisko może się wiązać z przedsięwzięciami infrastrukturalnymi planowanymi w ramach

celów strategicznych I, II i III. Niekorzystne oddziaływania będą miały w większości charakter krótkoterminowy i będą występować w czasie budowy lub modernizacji infrastruktury, obiektów i urządzeń. Charakter długoterminowych oddziaływań będą miały nowobudowane przedsięwzięcia, z których podczas eksploatacji będą emitowane zanieczyszczenia do środowiska np.: ścieki, zanieczyszczenia powietrza, hałas.

6. Podstawowe sposoby, które zostaną zastosowane w celu zapobiegania, ograniczania i kompensacji negatywnych oddziaływań związanych z realizacją działań „Strategii...”, to:
- uwzględnianie zasad ochrony środowiska już podczas planowania oraz w trakcie realizacji inwestycji,
 - uwzględnianie zasad ochrony krajobrazu,
 - ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji,
 - racjonalna gospodarka materiałami (minimalizacja powstających odpadów),
 - w przypadku konieczności wycięcia drzew lub krzewów na terenie prowadzonej inwestycji, odpowiednia liczba drzew i krzewów zostanie posadzona w innym miejscu,
 - odtwarzanie siedlisk roślin i zwierząt w miejscach zastępczych,
 - dbałość o zapewnienie ciągłości korytarzy ekologicznych, w tym poprzez projektowanie przejść dla zwierząt w przypadku inwestycji drogowych lub przepławek dla ryb przy planowaniu inwestycji hydrotechnicznych,
 - prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu zwierząt,
 - sprawne przeprowadzenie prac,
 - zastosowanie nowoczesnego sprzętu budowlanego – cichszego i ze sprawnym systemem oczyszczania spalin.

Realizacja zadań „Strategii...”, w tym postęp prac oraz uzyskane efekty, będzie odpowiednio kontrolowana przez Komitet Monitorujący. Nadzorowanie pozwoli na szybkie reagowanie w przypadku wystąpienia ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko w trakcie realizacji działań.

3.2. Zgłoszone uwagi i wnioski

Projekt „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Ława do 2030 r.” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został zaopiniowany przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska pismem WOOS.410.162.2015.MT z dnia 3 grudnia 2015 r. z uwagami, które wyjaśniono i przedstawiono w punkcie 3.3.
- Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie pismem ZNS.9082.2.183.2015.KM z dnia 2 grudnia 2015 r. – bez uwag.

Ponadto, w toku konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi. W związku z tym nie uwzględniono ich w procesie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

3.3. Odniesienie do uwag Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

Uwaga nr 1

Uwagę uwzględniono, w „Prognozie...” w rozdziale 3.4.2. zamieszczono stosowną informację.

Uwaga nr 2

Uwagę uwzględniono. Uzupełniono rozdział 2.2.4.7. „Strategii...” w zakresie zgodności z dokumentem „Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Iława na lata 2012-2027” oraz jego aktualizacją (Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Iława na lata 2015-2030), jak również z „Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Ostródzko-Iławskiego Obszaru Funkcjonalnego”.

Uwaga nr 3

Uwagę uwzględniono.

Działania związane ze zmniejszeniem oddziaływania na klimat zostały uwzględnione w projekcie „Strategii...” w następujących rozdziałach:

W rozdziale 6.2. *Kierunki działań*, a w szczególności w opisie kierunków działań dla celu strategicznego I (rozdział 6.2.1. *Cel strategiczny I: nowoczesna infrastruktura rozwoju*):

- Dla celu operacyjnego 2. Poprawa jakości i ochrona środowiska przewidziano kierunki działań, wśród których wyłuszczone te, które mają wpływ na zmniejszenie oddziaływania na klimat:
 - A. Inwestycje drogowe – w szczególności powinny dotyczyć: budowy i **modernizacji dróg lokalnych; budowy ścieżek (dróg) rowerowych** poprawiających bezpieczeństwo ruchu i dostępność komunikacyjną do usług publicznych.
 - B. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego: **redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza, w szczególności z niskich źródeł emisji oraz poprzez stosowanie transportu (np. rowerowego) i ogrzewania przyjaznego środowisku oraz poprzez poprawę charakterystyki energetycznej budynków (modernizacja energetyczna)**; rozbudowa sieci kanalizacyjnych (w tym także kanalizacji deszczowej), budowa oczyszczalni ścieków, dalsze inwestowanie w sieci wodociągowe; zapobieganie powstawaniu odpadów i racjonalna gospodarka odpadami, w tym selektywna zbiórka odpadów, recykling, odzysk; usuwanie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, zwłaszcza azbestu.
- Dla celu operacyjnego 3. Dostosowana do potrzeb sieć nośników energii – kierunki działań:
 - A. Sieć gazowa – **rozbudowa dystrybucyjnej sieci gazowej.**
 - B. **Poprawa efektywności energetycznej źródeł ciepła.**
 - C. **Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, w tym budowa nowoczesnych instalacji (kogeneracja). Zrównoważony rozwój energetyki odnawialnej** uwzględniający potrzeby związane z rozwojem gospodarczym, jak również ochroną zasobów przyrodniczych i krajobrazu.

Również w rozdziale 6.3. w tabeli 21 (Zadania do realizacji w latach 2015-2020), uwzględniono zadania związane ze zmniejszeniem oddziaływania na klimat:

- Przebudowa dróg gminnych.
- Udział gminy Iława w przygotowaniu i realizacji projektów modernizacji i budowy dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych.
- Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Iława.
- Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej.

Zatem, w „Strategii...” działania związane ze zmniejszeniem oddziaływania na klimat zostały uwzględnione.

Natomiast w „Prognozie oddziaływania na środowisko” dodano rozdział 5.2 „Zmniejszenie oddziaływania na klimat”, w którym opisano planowane do podjęcia działania.

Uwaga nr 4

Uwagę uwzględniono, w „Prognozie...” w rozdziale 3.4.2. dokonano odniesień do „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa warmińsko-mazurskiego”.

Uwaga nr 5

Uwagę uwzględniono, w „Prognozie...” w rozdziale 3.4.2. zamieszczono informację o trwającej obecnie aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018”.

Uwaga nr 6

Uwagę uwzględniono, w „Prognozie...” w rozdziale 5.2. zamieszczono informację o Planach działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP).

Uwaga nr 7

Uwagę uwzględniono, w „Prognozie...” w rozdziale 3.4.2. zamieszczono informację o ograniczeniach dotyczących lokalizacji energetyki wiatrowej wynikających z zapisów „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego”. Potencjalne tereny możliwe do wykorzystania pod rozwój energetyki wiatrowej wraz z ograniczeniami przedstawiono w rozdziale 5.2. „Prognozy...”.

Uwaga nr 8

Uwagę uwzględniono, w „Prognozie...” w rozdziale 5.2. zamieszczono informację o polityce gminy w zakresie wykorzystania energii pochodzącej z siły wiatru oraz o ograniczeniach dotyczących lokalizacji energetyki wiatrowej wynikających z zapisów „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Iława”.

Uwaga nr 9

Uwagę uwzględniono, w „Prognozie...” w nowym rozdziale 6.6. zamieszczono informację o nowych uwarunkowaniach prawnych.

Uwaga nr 10

Uwagę uwzględniono, w „Prognozie...” w rozdziale 4.1.8. zamieszczono informację o tzw. „ustawie antysmogowej”.

Uwaga nr 11

Uwagę uwzględniono, w „Prognozie...” w rozdziale 4.1.6. zamieszczono informację o konieczności rekultywacji zdegradowanych terenów poeksploatacyjnych, jak również problemie nielegalnej eksploatacji kopalni.

3.4. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Realizacja „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Ława do 2030 r.” nie wywoła oddziaływań środowiskowych o charakterze transgranicznym, w związku, z czym nie przeprowadzono transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

3.5. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

W projekcie „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Ława do 2030 r.” wskazano propozycje wskaźników efektywności realizacji „Strategii...”, które pozwalają ocenić zmiany ilościowe i jakościowe jakie nastąpią w środowisku w wyniku realizacji zaplanowanych działań, a zatem odstąpiono od nakładania konieczności realizacji dodatkowego monitoringu skutków realizacji Programu. Zestawienie wskaźników zamieszczono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Zestawienie wskaźników kontekstowych

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa/rok	Wartość docelowa (2020)	Wartość docelowa (2030)
1	Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku produkcyjnym liczony na podstawie liczby zatrudnionych ogółem do liczby osób w wieku produkcyjnym	%	Obliczenie na podstawie GUS (Bank Danych Lokalnych)	18,1 (2013)	19,0	20,0
2	Liczba przedsiębiorstw na 1000 osób w wieku produkcyjnym	ob.	GUS (Bank Danych Lokalnych)	112,6 (2014)	120	130
3	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców	liczba	GUS (Bank Danych Lokalnych)	3,03 (2014)	3,5	3,6
4	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	%	GUS (Bank Danych Lokalnych)	5,2 (2013)	5,0	5,0

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło	Wartość bazowa/rok	Wartość docelowa (2020)	Wartość docelowa (2030)
5	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci – kobiety	%	GUS (Bank Danych Lokalnych)	6,9 (2013)	6,5	6,5
6	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-5 lat	%	GUS (Bank Danych Lokalnych)	49,9 (2013)	58	60
7	Uczniowie przypadający na 1 komputer z szerokopasmowym dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów – szkoły podstawowe i gimnazja	osoba	GUS (Bank Danych Lokalnych)	11,4 (2013)	9,0	9,0
8	Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 10 tys. ludności	ob.	GUS (Bank Danych Lokalnych)	2 (2014)	2	2
9	Liczba projektów realizowanych z partnerami krajowymi i zagranicznymi	liczba	Dane własne	13 (2007-2013)	2	2
10	Udział dróg o dobrym stanie nawierzchni w długości dróg ogółem	%	Dane własne	60 (2013)	80	85
11	Długość ścieżek rowerowych ogółem	km	GUS (Bank Danych Lokalnych)	8,0 (2013)	18,0	20,0
12	Liczba instalacji OZE w gminie	ob.	Dane własne	25 (2014)	30	35
13	Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności	%	GUS (Bank Danych Lokalnych)	97 (2014)	97,5	97,5
14	Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	GUS (Bank Danych Lokalnych)	72 (2014)	75,0	75,5
15	Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności	%	GUS (Bank Danych Lokalnych)	4,1 (2013)	4,5	4,5
16	Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów	%	Dane własne	9,6 (2014)	48,6	58,6

3.6. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Działania planowane do realizacji w „Strategii...” nie są wystarczająco szczegółowe, aby można było proponować rozwiązania alternatywne.

Natomiast przy realizacji poszczególnych zadań będą rozważane warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać np.: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne.

W przypadku wszystkich przedsięwzięć rozwiązania alternatywne, winny być przeanalizowane na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 1235, z późn. zm.).

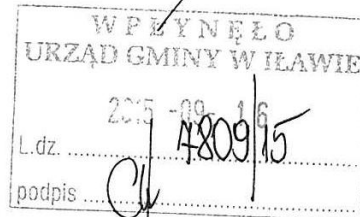
Przeprowadzona analiza oraz wynikająca z niej ocena zapisów „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Iława do 2030 r.” wg opinii RDOŚ pozwala na stwierdzenie, że „koszty środowiskowe” wdrożenia „Strategii...” pozostają akceptowalne w porównaniu ze spodziewanymi do osiągnięcia korzyściami społeczno-ekonomicznymi dla gminy/województwa i jego mieszkańców.

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn
tel. 89 537 21 00
faks 89 527 04 23
www.olsztyn.rdos.gov.pl

WOŚ.411.103.2015.MT

Olsztyn, 15 września 2015 r.

Wójt Gminy Iława

Na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235, z późn. zm.), w związku z pismem z 08 września 2015 r., znak: RLP.061.5.2015 (data wpływu do RDOŚ w Olsztynie 09.09.2015 r.)

uzgadniam

zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w **prognozie** oddziaływania na środowisko do projektu dokumentu:

„Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Iława do roku 2030”

zgodny z wymaganiami art. 51 ust. 2 ww. ustawy.

Stosownie do brzmienia art. 46 pkt 1 powyższej ustawy, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz **strategii rozwoju**. Zatem, ustawodawca założył, co do zasady konieczność przeprowadzenia procedury oceny strategicznej, w odniesieniu do wymienionych dokumentów.

Realizacja przyjętych w projekcie dokumentu celów strategicznych, będzie się wiązała z wykonywaniem określonych zadań inwestycyjnych, w sposób uwzględniający zrównoważony rozwój oraz wymagania ochrony środowiska. W projekcie Strategii określa się i przyjmuje cele strategiczne, z których każdy realizowany jest z reguły poprzez przyporządkowane mu **cele operacyjne**. W ramach przyjętych celów będą realizowane konkretne **działania/zadania**.

Zazwyczaj w Strategii proponowane jest podejście dwukierunkowe, polegające na usuwaniu barier i słabości gospodarki gminy/miasta oraz wykorzystaniu jej mocnych stron, przy czym wyznacza się obszary, na których powinny zostać skoncentrowane cele, działania i zadania, ukierunkowane na politykę rozwoju oraz przeciwdziałanie marginalizacji, poprzez wskazanie obszarów interwencji.

Podstawowym elementem oceny strategicznej jest **prognoza** oddziaływania na środowisko.

Prognoza do projektu Strategii, powinna przede wszystkim:

- dokonać oceny potencjalnych i rzeczywistych skutków dla środowiska w wyniku wdrażania zapisów Strategii, uwzględniając:
 - rodzaje oddziaływań i ich wpływ na środowisko, charakterystykę typów i źródeł oddziaływań,
 - przewidywane zmiany w przypadku realizacji działań przewidzianych w Strategii,
 - przewidywane zmiany w przypadku odstąpienia od realizacji Strategii,
- przedstawić wpływ realizacji działań ujętych w Strategii na poszczególne komponenty środowiska
- **sformułować rekomendacje i wnioski, które powinny zostać wzięte pod uwagę przy formułowaniu końcowej wersji Strategii,**
- dokonać oceny, czy Strategia jest zgodna z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- dokonać oceny pozytywnych i negatywnych skutków dla środowiska,
- przedstawić kryteria oceny oddziaływania i rodzaj oddziaływania.

Opracowując Strategię należy wziąć pod uwagę następujące uwarunkowania:

- szczególne cechy obszaru objętego oddziaływaniem w wyniku realizacji Strategii, na które składają się następujące czynniki:
 - **położenie gminy względem obszarów chronionych** (uwzględnić wszystkie formy ochrony przyrody oraz obszary cenne przyrodniczo);
 - **zakres i charakter działań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii rozwoju**
 - rodzaj i skalę planowanych przedsięwzięć,

- wpływ proponowanych w dokumencie celów oraz przedsięwzięć inwestycyjnych (projektów) planowanych do realizacji na środowisko, w tym na obszary chronione, obiekty historyczne i zabytkowe, zdrowie ludzi
- potencjalną możliwość wystąpienia konfliktów społecznych w związku z prowadzonymi inwestycjami na płaszczyźnie funkcjonalno-przestrzennej i ekologicznej.

Prognoza powinna:

1. Zawierać

a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;

W punkcie tym prognoza powinna określić cele strategiczne oraz cele operacyjne, kierunki działań oraz konkretne zadania realizacyjne wraz z ich opisem;

- uwzględnić i dokonać odniesienia do:

- **wszystkich dokumentów opracowanych na potrzeby gminy/miasta, mających charakter dokumentów strategicznych uwzględniających sferę przestrzenną, ekonomiczną i społeczną,**
- **wszystkich dokumentów istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska, opracowanych na poziomie**

lokalnym, w tym zwłaszcza do:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy/miasta, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- Programu Ochrony Środowiska,
- Programu usuwania azbestu,
- Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, opracowywanych obowiązkowo przez gminy na podstawie art. 19 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
- Planu gospodarki niskoemisyjnej (jeżeli został opracowany),
- Gminnego programu opieki nad zabytkami (jeżeli został opracowany)
- Lokalnego programu rewitalizacji (jeżeli został opracowany),
- innych dokumentów, opracowanych i przyjętych (lub będących w trakcie opracowywania) przez gminę;

regionalnym, w tym zwłaszcza do:

- Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025,
- Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury, 2014-2020,
- Planu Gospodarki Odpadami Województwa Warmińsko-Mazurskiego w aspekcie przynależności do regionu, zagospodarowania odpadów wytworzonych w trakcie realizacji zadań, z uwzględnieniem planu inwestycyjnego (aktualnie trwają prace nad jego aktualizacją),
- Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego (aktualnie trwają prace nad jego aktualizacją),
- Programu Ekoenergetycznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- Wojewódzkiego Programu Zwiększania Lesistości na lata 2001-2010,
- Programu Ochrony Powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszony PM10 oraz Planu działań krótkoterminowych dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 (projekt dokumentu),
- Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, o obciążeniu ponad 3 mln pojazdów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne w wyniku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych wskaźnikami L_{DWN} i L_N ,
- Programów transportowych (o ile dotyczą i zostały opracowane),
- projektu Programu rewitalizacji sieci miast *Cittaslow* województwa warmińsko-mazurskiego (o ile gmina przystąpiła lub zamierza przystąpić),
- Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (o ile dotyczą i zostały opracowane)
- rozporządzeń w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego (o ile dotyczą i zostały opracowane),
- Projektów planów ochrony oraz planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (o ile dotyczą i zostały opracowane),

Krajowym i unijnym, w tym zwłaszcza do:

- Strategii Europa 2020,
- Strategii Rozwoju Kraju 2020 (w tym Planu działań służących realizacji Strategii Rozwoju Kraju 2020),
- Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności” - dokument rządu RP o charakterze analitycznym i rekomendacyjnym, powstały na bazie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. (dokument przyjęty Uchwałą Nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności),
- dziewięciu zintegrowanych strategii sektorowych (niezbędne do sprawnego korzystania z funduszy unijnych w nowej perspektywie budżetowej 2014-20),
 - Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki (koordynator - Ministerstwo Gospodarki),
 - Strategia rozwoju kapitału ludzkiego (koordynator - Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej),
 - Strategia rozwoju transportu (koordynator - Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju),
 - Strategia Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko (koordynator - Ministerstwo Gospodarki),
 - Strategia Sprawne państwo (koordynator - Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji),
 - Strategia rozwoju kapitału społecznego (koordynator - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego),
 - Krajowa strategia rozwoju regionalnego – Regiony Miasta Obszary wiejskie (koordynator - Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju),
 - Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa (koordynator - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi),
 - Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego RP (koordynator - Ministerstwo Obrony Narodowej),
- Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu,
- Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030),
- Polityki Ekologicznej Państwa,
- Krajowego Planu Gospodarki Odpadami,
- Krajowego planu działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych,
- Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Narodowej Strategii Gospodarowania Wodami,
- Projektu Polityki Wodnej Państwa do 2030 r.,
- Strategii ochrony powietrza UE i wynikającej z niej Dyrektywy CAFE,
- Polityki klimatycznej Polski,
- Polityki Energetycznej Polski do 2030 r.,
- Krajowego planu działań, dotyczącego efektywności energetycznej,
- Polityki Leśnej Państwa (Krajowy Program Zwiększania Lesistości),
- Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (w skrócie SPA 2020),
- Krajowej Strategii Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej wraz z programem działań,
- Strategii ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce wraz z planem działań,
- Wytycznych Komisji Europejskiej do uwzględnienia adaptacji do zmian klimatu oraz ochrony różnorodności biologicznej,
- Białej Księgi: Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania (2009).

Powiązania z ww. dokumentami powinny dotyczyć zwłaszcza **spójności** celów, kierunków działań, priorytetów ekologicznych ustanowionych w tych dokumentach, wskazanych sposobów ich realizacji oraz uwzględnienia podstawowych założeń zawartych w tych dokumentach przy sporządzaniu niniejszej prognozy,

b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,

(np. metoda oceny realizacji celów oparta na analizie zgodności treści ocenianego dokumentu z kryteriami zawartymi w obowiązujących międzynarodowych i krajowych dokumentach oraz przepisach),

c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania - monitoring realizacji,

- w opracowywanej prognozie należy uwzględnić częstotliwość działań monitoringowych oraz zestawienie wskaźników oddziaływania,

d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,

e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

2. Prognoza powinna również określać, analizować i oceniać:

a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;

- w punkcie tym należy, między innymi uwzględnić wielkość zasobów i walory środowiska przyrodniczego (zasoby wodne, zasoby biologiczne oraz zasoby krajobrazowe w ujęciu wizualno-estetycznym, zasoby geologiczne i glebowe), wszystkie elementy środowiska, tj. wody podziemne,

- wody powierzchniowe, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, odpady, promieniowanie elektromagnetyczne, środowisko przyrodnicze, glebę, krajobraz, kopaliny, rzeźbę terenu, zabytki,
- zidentyfikować **główne problemy ochrony środowiska** na terenie gminy/miasta, np: niedostateczna infrastruktura kanalizacyjna na terenach wiejskich/miejskich, gazowa i drogowa, okołodrogowa, dzikie wysypiska śmieci, magazynowanie odpadów w miejscach nieprzeznaczonych,
 - **przedstawić skutki dla środowiska w przypadku nie podjęcia działań - zaniechanie realizacji strategii,**
- b) **stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,**
- c) **istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,**
- w tym punkcie należy uwzględnić występujące na terenie gminy/miasta lub będące w zasięgu oddziaływania wszystkie formy ochrony przyrody: Parki Krajobrazowe, Obszary Chronionego Krajobrazu, Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe, rezerваты przyrody, użytki ekologiczne, Obszary Natura 2000; pozostałe formy ochrony przyrody (stanowiska dokumentacyjne, pomniki przyrody), - strona BIP RDOŚ w Olsztynie (ścieżka dostępu- <http://olsztyn.rdos.gov.pl/>)
- jeśli dane formy nie występują należy to wyraźnie zaznaczyć w prognozie,
- d) **cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;**
- w tym punkcie należy, między innymi:
 - uwzględnić przyjęte kierunki działań i cele w ochronie środowiska (odnieść się np. do dyrektyw unijnych) zwłaszcza do zgodności celów, kierunków działań i priorytetów ekologicznych określonych w tych dokumentach,
 - określić cele w ochronie środowiska, uwzględniające:
 - poprawę jakości środowiska,
 - bezpieczeństwo ekologiczne,
 - **zmiany klimatu** oraz ochronę klimatu, **ochronę krajobrazu,**
 - ochronę różnorodności biologicznej, ochronę dziedzictwa przyrodniczego,
 - racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody, zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
 - wzmocnienie systemów zarządzania środowiskiem, upowszechnianie systemów zarządzania, edukację ekologiczną,
 - uwzględnić przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3. Prognoza powinna przedstawiać:

- a) **rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;**
- w tym punkcie należy między innymi zwrócić uwagę na wybór rozwiązań i technologii spełniających kryteria najlepszych dostępnych technik oraz spełniających standardy emisyjne służące łagodzeniu wpływom inwestycji na środowisko (uwzględnić etap budowy, eksploatacji, fazę poeksploatacyjną),
 - uwzględnić właściwie dobrany monitoring skutków realizacji programu Strategii.
- b) Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – prognoza powinna przedstawić **rozwiązania alternatywne** do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z **uzasadnieniem ich wyboru** oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Reasumując powyższe, przedmiotowa prognoza powinna stanowić:

- ocenę projektu Strategii rozwoju z punktu widzenia ochrony środowiska jako całości (ocenie należy zatem poddać wszystkie elementy środowiska, na które ustalenia tej Strategii mogą wywierać wpływ przekształcający),
- ocenę racjonalności i efektywności wykorzystania środowiska naturalnego w trakcie realizacji Strategii respektując zasady zrównoważonego rozwoju,
- powinna zawierać analizę zagrożeń oraz skutków, które dla środowiska mogą stanowić zaprojektowane do zrealizowania w Strategii rozwoju zadania,
- propozycje rozwiązań, które mogą przyczynić się do zmniejszenia, ograniczenia lub eliminacji tych zagrożeń,
- prognoza powinna ustalić na ile realizacja zadań zawartych w Strategii pozwoli na zachowanie istniejących wartości środowiska, wzbogaci lub odtworzy obniżone wartości środowiska oraz w jakim stopniu będą potęgować zagrożenia już istniejące.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
Agata Woździejz
Naczelnik Wydziału
Ocen Oddziaływania na Środowisko

Otrzymują: (za dowodem doręczenia) – przez e-PUAP

1. Wójt Gminy Iława, 14-200 Iława, ul. Gen. Wł. Andersa 2A
2. A/a

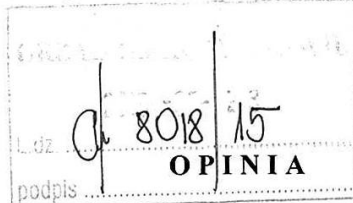

Warmińsko-Mazurski
Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

Załącznik nr 2

10-561 Olsztyn, ul. Żołnierska 16,
centrala 89 524 83 00, faks 89 679 16 99 e-mail: wsse@wsse.olsztyn.pl

ZNS.9082.2.99.2015.KM

Olsztyn, dnia 22.09.2015 r.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1412), art. 53, art. 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.), po przeanalizowaniu dokumentacji przedłożonej przy wniosku Sekretarza Gminy Iława znak: RLP 061.6.2015 z dnia 08.09.2015 r. (data wpływu: 09.09.2015 r.)

Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

uzgadnia zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Iława do roku 2030” określony w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 w/cytowanej ustawy z dnia 3 października 2008 r.

UZASADNIENIE

W dniu 09.09.2015 r. do Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wpłynął wniosek Pana Bogusława Wylota – Sekretarza Gminy w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Iława do roku 2030”.

Przedmiotowa Strategia kwalifikuje się do dokumentów wymienionych w art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.), wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko (art. 51 ust. 1). Na podstawie art. 53, w związku z art. 58 ustawy, organ opracowujący projekt uzgadnia zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko m.in. z państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym. Z uwagi na lokalizację obszaru objętego opracowaniem właściwym miejscowo w przedmiotowej sprawie jest Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

Głównym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie możliwych skutków w środowisku, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji programu. Prognoza jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny i wskazuje na możliwe negatywne skutki realizacji programu. Ponadto przedstawia zalecenia dotyczące przeciwdziałaniu ewentualnym negatywnym skutkom oraz przedstawia sposoby ich minimalizacji.

Rolą prognozy o oddziaływaniu na środowisko będzie m.in. wykazanie, w jakim stopniu realizacja ustaleń „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Iława do roku 2030” może powodować negatywne, bądź pozytywne oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska naturalnego.

Prognoza powinna także zawierać ocenę, czy zaproponowane rozwiązania (ustalenia) przyjęte w Strategii ograniczają ewentualne negatywne oddziaływania na stan środowiska oraz stan sanitarny gminy.

Podstawową zawartość prognozy oddziaływania na środowisko oraz sposób jej opracowania określają art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. Z uwagi na ogólny (strategiczny) charakter ustaleń projektowanego dokumentu WMPWIS uznał, że nie jest konieczne określenie w niniejszej opinii dodatkowych wymagań odnośnie informacji, jakie powinny znaleźć się w prognozie. Zwraca jednak uwagę, że zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

W ocenie WMPWIS prognoza oddziaływania na środowisko dla „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Iława do roku 2030” opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2, art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. będzie wystarczająca dla oceny przewidywanego wpływu realizacji ustaleń tego dokumentu na stan środowiska oraz stan sanitarny gminy Iława.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Iława
ul. Gen. Wł. Andersa 2A
14-200 Iława

Do wiadomości:

1. PPIS w Iławie
2. Aa

WARMIŃSKO-MAZURSKI
PAŃSTWOWY
WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY
Janusz Dzisko
lek. wet. epidemiologii i higieny

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn
tel. 89 537 21 00
faks 89 527 04 23
www.olsztyn.rdos.gov.pl

WOOS.410.162.2015.MT

W P Ł Y N Ę Ł O	
URZĄD GMINY W IŁAWIE	
2015 -12- 04	
L.dz.	9888/15
podpis	

Opinia

Załącznik nr 3

Olsztyn, 03 grudnia 2015 r.

Wójt Gminy Iława

Na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko *środowisko* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235, z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku z 25 listopada 2015 r., znak: RLP.061.8.2015 2015 (data wpływu do RDOŚ w Olsztynie 25.11.2015 r.), przedłożonego przez Wójta Gminy Iława, w sprawie wydania opinii, wymaganej w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, po przeanalizowaniu projektu dokumentu:

„Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Iława do roku 2030”
wykonanego w październiku 2015 r. wraz z **Prognozą oddziaływania na środowisko**, wykonaną przez Biuro Doradze EkoINFRA, ul. Kościuszki 115A/5, 10-554 Olsztyn, stosownie do jej uzgodnienia (pismo RDOŚ w Olsztynie z 15 września 2015 r., znak: WOOS.411.103.2015.MT) przedkłada następującą opinię:

Strategia jako dokument wyznacza kierunek i zakres działania, który gmina zamierza przyjąć i realizować poprzez ustawiczny rozwój w stosunkowo długim terminie, aby skutecznie osiągnąć założone cele.

Zawarte w Strategii zadania stawiają za cel przede wszystkim dążenie do zrównoważonego rozwoju Gminy, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania równowagi środowiska naturalnego oraz jego ochrony. Strategia jest efektem współpracy samorządu lokalnego z mieszkańcami, przedsiębiorcami, instytucjami, organizacjami działającymi na jej terenie, którzy w partnerstwie dążą do osiągnięcia stawianych celów i założeń. Obejmuje wiele dziedzin życia społecznego oraz gospodarczego, dlatego też powinna stanowić bazę odniesienia dla innych strategii, planów i programów, opracowywanych przez samorządy, co podkreśla kluczową rolę i znaczenie tego dokumentu w rozwoju gminy. Przesłanką formalno-prawną uzasadniająca potrzebę opracowania dokumentów strategicznych na poziomie jednostek samorządu terytorialnego JST są między innymi dokumenty opracowywane na poziomie europejskim, np. (Europa 2020), krajowym (Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2030 r., Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2020 r.), Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR) i regionalnym - Strategia rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025. W związku z aktualizacją dokumentów wyższego szczebla, na poziomie regionalnym, krajowym i europejskim, zaistniała potrzeba przyjęcia spójnego horyzontu czasowego strategii rozwoju gminy – minimum do roku 2020, obejmującego w całości kolejną perspektywę finansową Unii Europejskiej (tj. 2014-2020) oraz przyjęcie horyzontu zbieżnego z horyzontem krajowej i regionalnej strategii rozwoju. Przy opracowywaniu Strategii wybrano metodę ekspercko-partnerską.

W tym miejscu należy też zaznaczyć, że zgodnie z nowym podejściem do polityki ochrony środowiska, definiowanej jako **zespół działań, mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju** - powinna być ona prowadzona na podstawie **strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych**, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2014 r. poz. 1649, z późn. zm.). Wymóg powyższy wynika z obowiązku nałożonego w Dziale III art. 13-18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. **Prawo ochrony Środowiska** (Dz.U. z 2013 r., poz. 1232, z późn. zm.). Zmiana cytowanej ustawy dokonana została **ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw** (Dz.U. z 2014 r., poz. 1101).

Przedłożony dokument spełnia kryteria formalne oraz co do zasady merytoryczne, wymagane dla dokumentów o charakterze strategicznym, tj.:

- przedstawia przesłanki, cel opracowania oraz uzasadnienie potrzeby przygotowania Strategii,
- przedstawia metodologię przygotowania dokumentu (planowanie działań, prace przygotowawcze, określenie wizji, wybór celów strategicznych/operacyjnych, kierunków działań),
- dokonuje diagnozy sytuacji na terenie Gminy,
- zawiera wizję - główne plany i cele strategiczne do roku 2030,
- wykorzystuje analizę SWOT w celu sporządzenia zestawienia czynników wewnętrznych, odnoszących się do celów strategicznych (mocne i słabe strony) oraz uwarunkowań zewnętrznych (szanse i zagrożenia),

- przedstawia główne cele strategiczne i podporządkowane mu cele operacyjne/kierunki działań/działania, w odniesieniu do poszczególnych sfer życia, opisuje wybrane kierunki działań w ramach przyjętych celów,
- prezentuje opis przedsięwzięć, możliwości finansowania, beneficjentów, miejsce i okres realizacji,
- prezentuje harmonogram realizacji (zawarty w tabelarycznym zestawieniu z opisem *przedsięwzięć*).

W celu uzyskania właściwej kontroli nad tym procesem i weryfikacji postępów, konieczne jest wprowadzenie zasad stałego, okresowego monitoringu, którego celem jest uzyskanie konkretnych mierników osiągnięcia założonych celów. Wybór właściwych mierzalnych wskaźników spowoduje efektywne monitorowanie procesów wdrażania Strategii. W projekcie dokumentu określono zatem system zarządzania Strategią, obejmującego monitoring ze wskaźnikami badania celów oraz system ewaluacji, dający gwarancję właściwego wdrażania Strategii, zgodnie z jej zasadami i założeniami. **Monitoring oraz ewaluacja**, stanowią dwa bardzo ważne składniki zarządzania realizacją Strategii, a także integralną część procesu zarządzania z wykorzystaniem środków unijnych. Nadzór nad przebiegiem i prawidłowością realizacji powinien spoczywać np. na *Komitecie Monitorującym* oraz *Zespole zadaniowym ds. realizacji Strategii*. W niniejszej Strategii założono, iż do dnia 30 września każdego roku Koordynator Realizacji Strategii przygotowuje raport roczny, zawierający wskaźniki kontekstowe realizacji Strategii, dotyczący roku poprzedniego (z uwzględnieniem poprzednich lat realizacji Strategii).

Jak wskazano w projekcie, w wyniku realizacji Strategii powinny nastąpić istotne zmiany przestrzenne, społeczne, gospodarcze, a także zmiany w dziedzinie infrastruktury. Efekty jej wdrożenia powinny być monitorowane w ramach zarządzania Strategią.

Nadrzędnym celem niniejszej Strategii jest zapewnienie Gminie konkurencyjnej pozycji w regionie, przy wykorzystaniu mocnych stron oraz szans wynikających z geograficznego położenia, potencjału, tradycji, walorów środowiskowych oraz uwarunkowań historycznych i kulturowych. Strategia analizuje czynniki decydujące o rozwoju gminy, uwzględnia problemy oraz zmianę okoliczności zewnętrznych i uwarunkowań wpływających na możliwość realizacji zawartych w niej zapisów i postanowień. Strategia niniejsza posłuży realizacji misji i wizji, wdrażanej poprzez przyjęte cele strategiczne.

Omawiany dokument zawiera: opis uwarunkowań wewnętrznych Gminy Ława (uwarunkowania ogólne: położenie, fizjo- i hydrografia, uwarunkowania historyczne; zasoby materialne: układ przestrzenny, stan zagospodarowania, własność terenów, zasoby dziedzictwa kulturowego, zasoby naturalne, stan środowiska, infrastruktura techniczna, sieć transportowa, plany zagospodarowania; gospodarka; struktura i organizacja społeczna; podstawowe potrzeby mieszkańców).

W dokumencie wyodrębniono następujące rozdziały tematyczne:

- Opis uwarunkowań zewnętrznych.
- Analizę SWOT.
- Wizję rozwoju Gminy Ława.
- Cel główny, cele strategiczne oraz kierunki działań.
- Zestawienie działań, które będą realizowane przez gminę.
- Plan finansowy na lata 2015-2020.
- System wdrażania i monitorowania strategii, w tym sposoby oceny i komunikacji społecznej.
- Opis oczekiwanych wskaźników realizacji.

Jako cel główny rozwoju Gminy przyjęto:

Zapewnienie mieszkańcom Gminy Ława satysfakcjonującej jakości życia poprzez osiągnięcie spójności ekonomicznej, społecznej i przestrzennej z najbardziej rozwiniętymi gminami wiejskimi regionu i kraju. W ramach celu głównego realizowane będą cele strategiczne i operacyjne, które sformułowano następująco:

Cel strategiczny I – nowoczesna infrastruktura rozwoju

1. Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności.
2. Dostosowana do potrzeb sieć nośników energii.
3. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego.

Cel strategiczny II – wzrost konkurencyjności gospodarki

1. Wzrost konkurencyjności gminy poprzez rozwój różnych branż gospodarki, w tym zaliczanych do inteligentnych specjalizacji województwa.
2. Wzrost innowacyjności firm.
3. Wzrost liczby miejsc pracy.

Cel strategiczny III – wzrost aktywności społecznej

1. Rozwój kapitału społecznego.
2. Wzrost dostępności i jakości usług publicznych.

Cel strategiczny IV – wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych

1. Doskonalszenie administracji.
 2. Intensyfikacja współpracy międzygminnej.
- Powyższe cele będą realizowane poprzez **cele operacyjne**.

W kwestii ochrony środowiska-Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego, przyjęto następujące cele operacyjne:

- Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych: podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa; weryfikacja form ochrony przyrody; ochrona przed powodzią i deficytem wody; zapewnienie integralności przyrodniczej; ochrona i restytucja elementów rodzimej przyrody, w tym prowadzenie inwentaryzacji, waloryzacji i monitoringu różnorodności biologicznej.
- Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego: redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza, w szczególności z niskich źródeł emisji oraz poprzez stosowanie transportu (np. rowerowego) i ogrzewania przyjaznego środowisku oraz poprzez poprawę charakterystyki energetycznej budynków (modernizacja energetyczna); rozbudowa sieci kanalizacyjnych (w tym także kanalizacji deszczowej), dalsze inwestowanie w sieci wodociągowe; zapobieganie powstawaniu odpadów i racjonalna gospodarka odpadami, w tym selektywna zbiórka odpadów, recykling, odzysk; usuwanie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, zwłaszcza azbestu.

W ramach ww. celów przyjęto do realizacji następujące **zadania rzeczowe**:

- Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Iława.
- Budowa nowych sieci wodociągowych na terenie Gminy Iława.
- Uporządkowanie gospodarki ściekowej na nieskanalizowanych terenach gminy.
- Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej na terenie ośrodków wypoczynkowych w Makowie.
- Przebudowa stacji uzdatniania wody na terenie gminy Iława.
- Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej.

Wszystkie cele strategiczne i operacyjne co do zasady, wykazują stopień zgodności z celami *Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2014-2020*. RPO oparto na trzech inteligentnych specjalizacjach Warmii i Mazur „ekonomii wody”, „żywności wysokiej jakości”, „drewna i meblarstwa. Wśród nich, najistotniejsze znaczenie z punktu widzenia środowiskowego, posiada **ekonomia wody** (*water economy*), ponieważ bazuje na największych w Polsce zasobach wód powierzchniowych, stanowiących przede wszystkim bazę do rozwoju turystyki w regionie, co również ma znaczenie dla gmin, których położenie pozwala na wykorzystanie tych zasobów, z respektowaniem obowiązującego prawa. W ramach powyższych celów zaproponowano szereg kierunków działań, dzięki którym możliwa będzie realizacja postawionych celów. W planowanych celach operacyjnych i kierunkach działań znajdują się odwołania zarówno do ochrony środowiska, jak i poprawy jego stanu. Planuje się działania związane z: poprawą efektywności energetycznej, wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, poprawą infrastruktury technicznej.

Mimo, iż stan ogólny środowiska w Gminie Iława, w tym w szczególności: przyrody, wód powierzchniowych i podziemnych, powierzchni ziemi, powietrza, jest w chwili obecnej dobry, to w niektórych komponentach środowiska i na niektórych obszarach występują problemy, wymagające podjęcia określonych działań naprawczych i prewencyjnych.

Analiza sytuacji w gminie wyłoniła szereg problemów, wymagających rozwiązania (szczegółowo zaprezentowane w analizie SWOT-tabela 4). Wśród nich zidentyfikowano, między innymi następujące **słabe strony**:

- niezadowalająca jakość niektórych wód powierzchniowych (jezior i rzek), co może mieć wpływ na rozwój turystyki i jakość życia mieszkańców;
- obszary z nierozwiązaną gospodarką ściekową, co wpływa zarówno na stan środowiska, jak i na jakość życia mieszkańców;
- niski poziom selektywnej zbiórki odpadów;
- mała liczba instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii, co przekłada się na niewielki udział energii odnawialnej w produkcji energii na terenie gminy;
- zły stan niektórych dróg (w całości lub ich odcinków), bark chodników, oświetlenia;
- emisja komunikacyjna-w przypadku Gminy Iława źródłem największych zanieczyszczeń jest emisja komunikacyjna, zwłaszcza z drogi krajowej nr 16.

Problemy ochrony środowiska wynikają z **zagrożeń różnorodności biologicznej** na terenie gminy. Do zagrożeń tych należą:

- zmiany sposobów użytkowania ziemi, w tym ograniczenie lub zaniechanie tradycyjnych metod produkcji rolnej i wywoływane przez nie zjawiska sukcesji, ujednolicania upraw i niszczenie mozaiki siedlisk;
- procesy eutrofizacji i zanieczyszczenia środowiska;

- zmiany stosunków wodnych, związane głównie z melioracjami odwadniającymi,
- postępująca urbanizacja i zagospodarowanie obszaru, prowadzące m.in. do likwidacji powierzchni naturalnej i półnaturalnej przyrody, zaburzenia funkcjonowania ekosystemów (w tym ich łączności) oraz dysharmonii krajobrazu;
- fragmentacja krajobrazu i powstawanie barier migracyjnych dla zwierząt,
- postępująca synantropizacja fauny i flory oraz przenikanie gatunków obcych (w tym także ich planowe lub przypadkowe introdukcje), co powoduje wypadanie gatunków rodzimych, słabszych konkurencyjnie;
- bezpośrednie formy dewastacji przyrody (np. niszczenie i wypalanie trzcinowisk, wydeptywanie, zrywanie kwitnących okazów roślin, płoszenie, nielegalna eksploatacja torfu, wzniesione pożary, wycinka zadrzewień, zaśmiecanie);
- kłusownictwo;
- niewłaściwa gospodarka leśna na cennych przyrodniczo obszarach (np. utrzymywanie obcych – gatunkowo lub siedliskowo – gatunków drzew, wyrąb starodrzewi i drzew dziuplastych, stosowanie zrębów zupełnych, pozostawianie zbyt małych ilości martwego drewna).

Problemem dla gminy jest też zmniejszająca się populacja ryb w jeziorach oraz spadek liczby turystów oraz liczby udzielonych noclegów, pomimo wzrostu liczby miejsc noclegowych.

Cel główny/misja, realizowany będzie poprzez 4 cele strategiczne, wzajemnie się uzupełniające, tj. **rozwój infrastruktury, turystyki, rozwój gospodarczy i przedsiębiorczości, wzrost konkurencyjności, gospodarstw rolnych, poprawa infrastruktury kulturalno-oświatowej**. W ramach wymienionych celów strategicznych uszczegółowiono **cele operacyjne**. Analizując poszczególne cele operacyjne, należy stwierdzić, że uwzględniono również te elementy, które posłużą ochronie środowiska, np. **budowa sieci kanalizacyjnych, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, termomodernizacja** (służąca również ograniczeniu niskiej emisji w gminie).

Nie bez znaczenia dla realizacji celów gminy posiada jej położenie oraz uwarunkowania środowiskowe, przede wszystkim wielorakie **formy ochrony przyrody i liczne zbiorniki wodne**, w tym jeziora. Nad brzegami Jezioraka zlokalizowano wiele obiektów turystycznych: pól namiotowych, biwakowisk, przystani jachtowych, punktów małej gastronomii, hoteli i gospodarstw agroturystycznych. Po jeziorze pływa jedyna w Polsce jednostka asenizacyjna, tzw. statek-śmieciarka, przystosowana do odbioru nieczystości bezpośrednio z jachtów i łodzi motorowych. Na terenie gminy (w Siemianach) oraz na terenie miasta Iławy znajdują się tzw. ekomariny, przystosowane do odbioru nieczystości stałych i płynnych z jachtów. Strategia zakłada dalszy rozwój Gminy Iława z wykorzystaniem jej naturalnego potencjału środowiskowego (np. rozwój dziedzictwa naturalnego przez zagospodarowanie rzeki Drwęcy w miejscowości Franciszkowo Dolne - budowa stacji wodnej, zagospodarowanie terenu przy rzece Osa w Ząbrowie, uzdrowisko w Siemianach (II etap) - urządzenie i zagospodarowanie terenu plaży, pola namiotowego oraz kąpieliska wraz z budową pomostu i mola oraz wyposażeniem w jednostkę pływającą w Siemianach w gminie Iława).

Znaczna część Gminy Iława znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 210 - Iława. W zakresie **dokumentów planistycznych**, gmina posiada następujące uwarunkowania: aktualnie obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zostało zatwierdzone uchwałą Rady Gminy Iława nr XLVII/454/2010 z dnia 5 listopada 2010 r. Jest ono zmianą dotychczas obowiązującego studium, uchwalonego przez Radę Gminy Iława uchwałą Nr XIX/146/2000 z dnia 14 kwietnia 2000 r. Aktualnie obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Iława został uchwalony uchwałą Rady Gminy Iława Nr XIII/108/2003 dnia 3 grudnia 2003 r. i zmieniony uchwałą Rady Gminy Iława nr XXXIX/346/2006 z dnia 31 maja 2006 r. Gmina Iława posiada ponadto 24 aktualnie obowiązujące szczegółowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które pokrywają niemal 100% jej powierzchni.

Z punktu widzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko istotne znaczenie posiadają przedstawione w *tabeli nr 21, rozdział 6, strona 90* główne przedsięwzięcia/zadania wraz z ich opisem. Wśród planowanych przedsięwzięć, które w sposób bezpośredni lub pośredni wpłyną na środowisko należy wyróżnić:

- przedsięwzięcia inwestycyjne o charakterze infrastrukturalnym,
- zadania tzw. nieinwestycyjne (miękkie), których oddziaływanie na środowisko nie jest tak znaczące.

W dokumencie uwzględniono tematykę odnawialnych źródeł energii **OZE**. Obecnie na terenie Gminy Iława funkcjonuje ok. 25 instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii (OZE), z których największe to: agregat kogeneracyjny (produkcja ciepła i energii elektrycznej) wykorzystujący biogaz z osadów ściekowych na terenie oczyszczalni ścieków w Dziarnach (Iławskie Wodociągi sp. z o.o.), mała elektrownia wodna (MEW) o mocy 35 kW, zlokalizowana w miejscowości Dziarnówko na rzece Iławce.

Konieczne będzie zatem **zwiększenie** wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE); kierunek działań w zakresie OZE powinien też uwzględnić: propagowanie wiedzy na temat możliwości wykorzystania

odnawialnych źródeł energii (w szczególności mikroinstalacji, opartych na zasadach prosumenckich; przekazywanie informacji w tym zakresie do społeczności lokalnych).

Analizując Strategię należy zauważyć, że problematyka **środowiskowa** obecna jest w dokumencie w sposób bezpośredni, głównie w celu **Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego**, natomiast pośrednio, działania na rzecz ochrony jego elementów, powinny być uwzględniane we wszystkich pozostałych celach, w tym rozwoju infrastruktury technicznej, szczególnie w aspekcie jej rozwoju, tj. budowy, rozbudowy sieci wodno-kanalizacyjnych, przydomowych oczyszczalni ścieków, a także w tworzeniu optymalnych warunków do rozwoju turystyki i kultury (...).

Przyjęty kierunek należy uznać za słuszny, bowiem cele strategiczne osadzone są w środowisku przyrodniczym, ponieważ tam odbywają się wszelkie działania człowieka. Środowisko determinuje również zachowania przedsiębiorców oraz postawy społeczne. Polityka rozwoju Gminy, powinna zatem dokonywać się przy poszanowaniu wartości środowiska przyrodniczego.

Racjonalna i zrównoważona gospodarka zasobami ma zasadnicze znaczenie w ustalaniu celów Strategii, zwłaszcza w odniesieniu do gminy, która posiada cenne walory przyrodnicze i krajobrazowe. W realizacji Strategii należy uwzględniać działania na rzecz realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, przystosowanie do zmian klimatu oraz ochronę różnorodności biologicznej. Dlatego, tak ważne jest, aby przy tworzeniu profesjonalnej oferty turystycznej, kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej w oparciu o zasoby przyrodnicze, historyczne i kulturowe, w tym zagospodarowanie rekreacyjne terenów wokół jezior, rozwój turystyki rowerowej i tworzenie tras spacerowych i ścieżek rowerowych, uwzględniano środowisko oraz jego należytą ochronę. Należy zaznaczyć, że wymienione kierunki nie służą ochronie środowiska, jako cel sam w sobie, a jedynie jako baza do rozwoju inwestycji (np. gospodarcze wykorzystanie zasobów wód powierzchniowych i brzegów jezior, co jest planowane przez gminę). Zasoby przyrody nie powinny być traktowane wyłącznie jako przestrzenne walory lokalizacyjne, służące do zagospodarowania w celach rozwoju określonych funkcji (np. turystycznej, rekreacyjnej). Strategia nie może być zatem ukierunkowana wyłącznie na cele ekonomiczne (inwestycyjne i gospodarcze).

O wzajemnym powiązaniu Strategii oraz środowiska świadczyć może zapis wprowadzony ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska, w której, w art. 14 ust. 1 i 2 wprowadzono zapis: „Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2014 r., poz. 1649 ze zm.). Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.”

W Strategii, w ramach prezentowanych kierunków działań, włączono także element promocji i edukacji w zakresie racjonalnego korzystania z energii, prawidłowego postępowania z wytworzonymi odpadami, zgodnie z przyjętą hierarchią, polegającą na zapobieganiu powstawania odpadów, selektywnej ich zbiórce, przekazywaniu uprawnionym podmiotom, przede wszystkim do przetworzenia, w tym do odzysku. Dodatkowo edukacja powinna również obejmować sposób postępowania z grupą odpadów specyficznych (tzw. problematycznych), np. ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, z bateriami i akumulatorami, z azbestem. Zagadnienie to dotyczy w takim samym stopniu społeczeństwo, jak również przedsiębiorców, którzy w ramach Strategii, będą realizować projekty (będące również przedsięwzięciami w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska).

W działaniach tych warto byłoby również zwrócić uwagę na wdrażanie systemów zarządzania środowiskiem (w tym EMAS) oraz koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu (przedsiębiorstw) CSR, według której przedsiębiorstwa na etapie budowania strategii swojego rozwoju, dobrowolnie uwzględniają interesy społeczne i **ochronę środowiska**.

Analiza wybranych celów operacyjnych przez tutejszy organ pozwala wyciągnąć wnioski, że zbyt mały nacisk położono na zdefiniowanie tzw. **priorytetów strategicznych** (spośród wybranych celów), których realizacja odpowiada najpilniejszym potrzebom, ale także pozwoli na dotrzymanie zobowiązań prawnych, wynikających z przepisów krajowych oraz dyrektyw unijnych (np. w zakresie ograniczania niskiej emisji, redukcji CO₂, dotrzymania poziomów odzysku odpadów np. opakowaniowych, redukcji odpadów biodegradowalnych, likwidacji azbestu oraz wyrobów zawierających azbest do roku 2032 itp.).

W dokumencie należy też wzmocnić zagadnienie zmian klimatycznych. Zgodnie z sugestiami Ministerstwa Środowiska, w dokumentach programowych (np. w strategiach oraz innych o podobnym charakterze), powinny znaleźć się również zagadnienia **zmian klimatu**. Na zlecenie MŚ w latach 2011-2013 ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, opracowywane są ekspertyzy, ilustrujące przewidywane zmiany klimatu do 2070 roku. Celem nadrzędnym jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju i efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu oraz wykorzystanie pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć na wzrost gospodarczy oraz stan polskiego środowiska. Cel główny zakłada zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian

klimatu. MŚ opracowało dokument **Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (w skrócie SPA 2020)**. Na stronie internetowej MŚ prowadzony jest obecnie dialog społeczny ze wszystkimi podmiotami administracyjnymi, gospodarczymi i osobami prywatnymi zaangażowanymi w proces adaptacji Polski do spodziewanych skutków zmian klimatu lub zainteresowanymi tym zagadnieniem. Strategiczny Planu Adaptacji do roku 2020 (SPA 2020) będzie stopniowo wdrażany na poziomie wojewódzkim i lokalnym w całym kraju, dlatego też konieczne jest rozeznanie i zrozumienie obecnych problemów społecznych i gospodarczych będących skutkiem ekstremalnych zjawisk meteorologiczno-hydrologicznych i anomalii pogodowych, których częstotliwość i siła będą stale rosły, pociągając za sobą ogromne straty materialne i zagrażając zdrowiu i ludzkiemu życiu.

Zmiany klimatu należy postrzegać jako potencjalne ryzyko, które powinno być brane pod uwagę przy tworzeniu np. mechanizmów regulacyjnych i planów inwestycyjnych. Należy zatem podejmować działania adaptacyjne, obejmujące zarówno przedsięwzięcia techniczne (np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej), jak i zmiany regulacji prawnych (np. zmiany w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią, podtopieniami i osuwiskami), wdrożenie systemów monitoringu odnoszących się do poszczególnych dziedzin i obszarów oraz szerokie upowszechnianie wiedzy na temat koniecznej zmiany zachowań gospodarczych. **Zmiany klimatyczne są obecnie największym wyzwaniem, mając swoje konsekwencje, m.in. w gospodarce energetycznej i środowisku, i w sposób pośredni lub bezpośredni oddziałując na zdrowie człowieka.** Warunki klimatyczne mają też wpływ na różne sfery działalności, np. wzrost emisji substancji zanieczyszczających atmosferę i gazów cieplarnianych, osiągnięcie w perspektywie 2020 r. dobrego stanu wód, wynikającego z Ramowej Dyrektywy Wodnej, a w nieokreślonej perspektywie czasu zachowanie różnorodności biologicznej, poprawę gospodarki leśnej, uporządkowanie zarządzania przestrzenią oraz zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię.

2. Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko jednym z etapów przeprowadzenia strategicznej OOS jest opracowanie **Prognozy** oddziaływania na środowisko. Celem Prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko, będących wynikiem realizacji Strategii oraz ocena ich natężenia, a także określenie, czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym dokumencie interes środowiska przyrodniczego i kulturowego. Realizacja wszystkich celów będzie następowała poprzez skonkretyzowane zadania i działania, zmierzające do wykonania poszczególnych projektów/przedsięwzięć. Realizacja zadań, będzie odbywała się w gminie o szczególnych uwarunkowaniach środowiskowych, których wyznacznikiem są przede wszystkim walory przyrodnicze, w tym potencjał wodny, lasy oraz obszary prawnie chronione.

Stosownie do brzmienia art. 46 pkt 1 powyższej ustawy, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wymagają projekty: koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz **strategii rozwoju regionalnego**. Zatem, ustawodawca założył, co do zasady konieczność przeprowadzenia procedury oceny strategicznej, w odniesieniu do wymienionych dokumentów.

Wymienione w projekcie Strategii działania, zwłaszcza w dziedzinie infrastrukturalnej (niejednokrotnie z wykorzystaniem nowych, innowacyjnych technologii), posiadają ewidentny związek ze środowiskiem, zatem postanowienia zawarte w tym dokumencie stwarzają możliwość oddziaływania na wszystkie jego aspekty oraz mogą stwarzać **ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko lub też realizacja postanowień analizowanego dokumentu może spowodować znaczące oddziaływanie na to środowisko.** Powyższe argumenty zadecydowały o zasadności przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której tutejszy organ uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie, zgodny z wymaganiami art. 51 ust. 2 ww. ustawy (pismo z 15 września 2015 r., znak: WOOS.411.103.2015.MT).

Prognoza powinna posłużyć jako materiał pomocniczy w procesie decyzyjnym dla organu podejmującego decyzje, co do treści ustaleń Strategii oraz jako materiał informacyjny dla wszystkich uczestników procesu przy opiniowaniu i uzgadnianiu ostatecznej wersji, przed jej uchwaleniem. Opiniując przedmiotowy dokument wraz z Prognozą, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest przede wszystkim zobowiązany do sprawdzenia, czy wypełnia ona wymagania zawarte w art. 51 ust. 2 wspomnianej ustawy o os oraz czy sporządzając Prognozę uwzględniono wytyczne zawarte we wcześniejszym uzgodnieniu. Organ opiniujący zwraca również uwagę na aktualność informacji zawartych w Prognozie, zwłaszcza dotyczących stanu środowiska oraz weryfikuje pod względem merytorycznym i spójności zapisy w niej zawarte w stosunku do zapisów dokumentu (w celu wyeliminowania ewentualnych rozbieżności).

Analizując Prognozę w aspekcie powyższych kryteriów, można stwierdzić, że wypełnia kryteria formalne i w większości merytoryczne nałożone w art. 51 ust. 2 ww. ustawy w zakresie zawartości prognozy oraz wcześniejszego uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Analizując przedmiotowy dokument z punktu widzenia jego zapisów, ukierunkowanych na ochronę środowiska należy stwierdzić:

W Prognozie dokonano:

- identyfikacji potencjalnych oddziaływań na środowisko w odniesieniu do poszczególnych celów strategicznych,
- oceniono wpływ oraz stopień natężenia tych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska w zestawieniu tabelarycznym i opisowym, z wykorzystaniem matrycy oddziaływania,
- oceniono potencjalne skutki dla środowiska w przypadku wdrożenia „Strategii...” lub w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (zaniechanie).

Dokonano również analizy porównawczej celów przyjętych przez gminę z priorytetami, celami, wizją i misją - przyjętymi w dokumentach na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym.

W Prognozie, przedstawiono stan środowiska, zidentyfikowano kluczowe problemy ochrony środowiska w odniesieniu do wszystkich jego aspektów, tj. bioróżnorodności, wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza atmosferycznego, gleby, powierzchni ziemi, krajobrazu naturalnego, zasobów naturalnych, hałasu, pól elektromagnetycznych, zabytków, dóbr materialnych, krajobrazu. Potencjalny wpływ na środowisko, został oceniony z wykorzystaniem metody matrycowej z zastosowaniem stopniowej skali oceny oddziaływania planowanych celów/działań w ramach Strategii, dostosowaną do rodzaju i skali przedsięwzięć.

W Prognozie oceniono też zgodność celów z innymi dokumentami, opracowywanymi na różnym szczeblu administracyjnym i o różnym zasięgu działania.

Zdaniem tutejszego organu, w Prognozie/odpowiednio w dokumencie, wskazane byłoby również uwzględnić:

- 1) odnośnie do tematyki związanej z gospodarką odpadami i Planem gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2016 „Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2016” uchwalonym przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr XVIII/333/12 z dnia 19 czerwca 2012 r., warto byłoby zwrócić uwagę na trwające prace nad jego aktualizacją oraz opracowywaniem tzw. **planu inwestycyjnego**; w znowelizowanej ustawie o odpadach wprowadzono przepisy odnoszące się do ww. dokumentu, stanowiącego załącznik do WPGO. Plan ten będzie określał potrzebną infrastrukturę dotyczącą odpadów komunalnych, w tym odpadów budowlanych i rozbiórkowych, wraz z mocami przerobowymi, służącą zapobieganiu powstawaniu tych odpadów oraz gospodarowaniu nimi, zapewniającą osiągnięcie celów wyznaczonych w przepisach unijnych. Plan inwestycyjny ma zawierać w szczególności wskazanie planowanych inwestycji, oszacowanie ich kosztów i określenie źródeł finansowania oraz harmonogram realizacji planowanych inwestycji. Projekt planu inwestycyjnego podlega uzgodnieniu z Ministrem Środowiska. Z punktu widzenia przedsiębiorców zamierzających skorzystać ze środków unijnych lub Narodowego i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej – warunkiem dopuszczalności finansowania inwestycji, dotyczących odpadów komunalnych (w tym odpadów budowlanych i rozbiórkowych), z ww. źródeł jest ujęcie ich w planie inwestycyjnym,
- 2) rozdział 2.2.7.4 uzupełnić w zakresie zgodności przedstawionych tam informacji z założeniami do Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Iława na lata 2012-2027 **oraz aktualizacją** Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Iława na lata 2015-2030 (opracowywanym obowiązkowo przez gminy na podstawie art. 19 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne) oraz do Planu gospodarki niskoemisyjnej,
- 3) uwzględnić działania związane ze zmniejszeniem oddziaływania na klimat,
- 4) na stronie 41 Prognozy *Programy transportowe* zapisano, *Nie dotyczą i nie zostały opracowane* – istnieje dokument strategiczny „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego”,
- 5) wskazać, iż Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018 jest obecnie aktualizowany, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Środowiska z 02 września 2015 r.,
- 6) w zakresie ochrony klimatu oraz poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego warto byłoby też wspomnieć o **Planach działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP)**. Powyższe plany, dotyczą opracowania i realizacji działań w obszarze zrównoważonej gospodarki energetycznej. Stanowią kluczowy dokument, pozwalający na realizację zobowiązania wynikającego z konieczności osiągnięcia przez **samorząd lokalny** redukcji emisji CO₂, tym samym umożliwi zrealizowanie celu w zakresie zmniejszenia do 2020 roku emisji CO₂ o 20% (w stosunku do roku 1990), dotyczącego efektywności energetycznej i wykorzystywania lokalnych odnawialnych źródeł energii, poprzez wdrożenie pakietu 3x20. SEAP stanowi długoterminową strategię działania, wykorzystuje rezultaty bazowej inwentaryzacji emisji, w celu określenia priorytetowych obszarów działań oraz możliwości osiągnięcia przyjętego przez

- samorząd lokalny celu w zakresie redukcji emisji CO₂. Ponadto, definiuje on konkretne środki służące osiągnięciu tego celu wraz z ich ramami czasowymi oraz wskazuje osoby odpowiedzialne za ich wprowadzenie,
- 7) omawiając Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr VII/164/15 z dnia 27 maja 2015 roku, wskazać i rozwinąć kwestię: w planie tym wyznaczono inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym; sformułowano też zapisy w formie postulatów, odnośnie do **lokalizacji energetyki wiatrowej** w województwie - rozdział 2.7.5.; w Prognozie należałoby rozwinąć to zagadnienie, wskazując na potencjalne tereny rozwojowe energetyki wiatrowej na podstawie np. dokumentów planistycznych gminy (studium, mpzp) oraz na podstawie dokumentu o nazwie: *Delimitacja obszarów potencjalnej lokalizacji dużej energetyki wiatrowej na terenie województwa warmińsko-mazurskiego* (projekcja przestrzeni województwa pod kątem ewentualnej lokalizacji dużej energetyki wiatrowej przy określonych założeniach metodologicznych),
 - 8) rozdział dotyczący OZE uzupełnić, poprzez wskazanie polityki gminy oraz planów w zakresie możliwości wykorzystania energii pochodzącej z siły wiatru (np. planowane w m. Frednowy),
 - 9) wskazać na nowe uwarunkowania prawne, np.:
 - od 17.11.2015 r. wchodzi w życie **ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji** (Dz. U. z 2015, poz. 1777), która w art. 41 wprowadza bardzo istotne zmiany do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w tym między innymi zmian dotyczących sytuowania nowej zabudowy z uwzględnieniem bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę,
 - w dokumentach planistycznych gminy istniejących oraz planowanych form ochrony przyrody; wskazane uwzględnić **ochronę krajobrazu** oraz nowe zadania nałożone ustawą z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz.U. z 2015 r., poz. 774), która obliguje samorządy do określonych działań oraz uwzględniania przy opracowywaniu dokumentów planistycznych wyników *audytu krajobrazowego* oraz *granic krajobrazu priorytetowego* (należy przez to rozumieć krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe, i jako taki wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków jego kształtowania),
 - 10) rozdział dotyczący ochrony powietrza warto uzupełnić o nowe kompetencje; 6.10.2015 roku prezydent podpisał nowelizację ustawy Poś, tzw. **ustawę antysmogową**, która umożliwi m.in. zastosowanie na szczeblu lokalnym prawnych narzędzi poprawy jakości powietrza (nie nakazuje, a jedynie daje możliwość wprowadzenia zakazu palenia węglem oraz wyznaczenia standardów technicznych kotłów),
 - 11) odnośnie do ochrony powierzchni ziemi; ważnym problemem, wymagającym podjęcia określonych działań naprawczych jest konieczność **rekultywacji zdegradowanych terenów poeksploatacyjnych**, powstałych na skutek intensywnej eksploatacji kopalni odkrywkowych kopalni mineralnych, co doprowadziło do powstania hałd i wyrobisk. Istotnym problemem, w aspekcie występowania kopalni, jest ich nielegalna eksploatacja. Proceder ten, może prowadzić do naruszeń rzeźby terenu, stanu wód, gleb i środowiska przyrodniczego. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska wprowadziła nowe uregulowania w zakresie ochrony powierzchni ziemi (identyfikacja potencjalnych **historycznych zanieczyszczeń** powierzchni ziemi, **remediacja terenów**, które stanowią największe zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska).

Realizacja celów zawartych w Strategii, zazwyczaj stanowi trudne wyzwanie dla wszystkich podmiotów uczestniczących w procesie, szczególnie dla inwestorów, ponieważ umiejętne i zgodne z wymaganiami prawa pogodzenie zamierzeń (aczkolwiek nie niemożliwe) wymaga ogromnej odpowiedzialności w procesie przygotowania inwestycji, począwszy od etapu planowania do momentu jej eksploatacji i użytkowania. Niejednokrotnie, w celu zachowania wszystkich wymogów prawa, niezbędne są również odpowiednie nakłady finansowe, które skutecznie zabezpieczą środowisko przed negatywnym oddziaływaniem.

W tym miejscu, tutejszy organ zwraca uwagę, na **ogromne znaczenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jako aktów prawa miejscowego**, bowiem już na tym etapie Rada Gminy decyduje o sposobie przyszłego zagospodarowania i przeznaczenia terenów na określone cele. W planach następuje również zabezpieczenie środowiska przyrodniczego, poprzez odpowiednie ukształtowanie zapisów, zezwalających lub zakazujących określonych działań w obrębie poszczególnych terenów (np. zakaz wycinki drzew i zakrzaceń, lokalizacji obiektów budowlanych w 100 metrowej strefie zbiorników wodnych, zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych, zmiany stosunków wodnych, trwałego zniekształcenia rzeźby terenu, zakaz niszczenia siedlisk itp.).

Reasumując powyższe:

Każdy z celów będzie realizowany poprzez działania, w ramach których powstaną konkretne przedsięwzięcia, w odniesieniu do których, zgodnie z wymaganiami prawa, najczęściej przeprowadzane jest postępowanie w sprawie oceny jego oddziaływania na środowisko. W ramach tej procedury, opracowywany jest raport oddziaływania na środowisko, którego zadaniem jest wykazanie w sposób szczegółowy i jednoznaczny, jaki faktyczny wpływ na środowisko będzie wiązał się z późniejszą ich realizacją i eksploatacją. Pozwala to na zagwarantowanie ochrony środowiska przyrodniczego w przypadku, jeśli dokument strategiczny, z uwagi na duży stopień ogólności (wynikający z jego charakteru) nie daje możliwości dokładnej oceny skali oddziaływania. W świetle załączonej Prognozy można uznać, że „koszty środowiskowe” wdrożenia Strategii pozostają akceptowalne, w porównaniu ze spodziewanymi do osiągnięcia korzyściami społeczno-gospodarczymi dla gminy/województwa i jego mieszkańców. Prognoza wykazała, że na terenie gminy istnieje szereg problemów, w tym również środowiskowych, wśród których najistotniejsze to: nieuporządkowana urbanizacja na terenach cennych przyrodniczo, degradacja naturalnego krajobrazu, brak sieci kanalizacyjnych i wodociągowych w niektórych rejonach, niska emisja, narastający hałas komunikacyjny i inne. Rozwiązanie powyższych problemów będzie możliwe tylko dzięki ich właściwemu zdiagnozowaniu, ustaleniu celów i priorytetów, następnie zaplanowaniu i usystematyzowaniu konkretnych działań i zadań do realizacji. Wszystkie te elementy zostały ujęte w dokumencie strategicznym, zaś skutki z nich wynikające dla środowiska, oceniono w Prognozie. Stosownie do zapisu art. 55 ust. 2 ustawy o udostępnianiu (...) projekt dokumentu, nie może zostać przyjęty, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000. W odniesieniu do analizowanego dokumentu, wydaje się, że powyższe kryterium braku znacząco negatywnego oddziaływania, powinno zostać spełnione.

Opinia niniejsza nie posiada charakteru wiążącego dla organu opracowującego projekt dokumentu, jednakże, w podsumowaniu, przygotowywanym na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy o udostępnianiu(...) jest on zobowiązany uzasadnić wybór w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także przedstawić informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów.

Projekt ww. dokumentu został oceniony pod kątem formalnym oraz merytorycznym.

Uzasadnienie

Pismem z 25 listopada 2015 r., znak: RLP.061.8.2015 2015 (data wpływu do RDOŚ w Olsztynie 25.11.2015 r.), Wójt Gminy Ława zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sprawie wydania opinii, wymaganej w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko do projektu dokumentu: **Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Ława do roku 2030.**

Opinia niniejsza wymagana jest z mocy art. 54 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235, z późn. zm.), na podstawie którego organ opracowujący projekt dokumentu, wymagający **strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** poddaje projekt, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, opiniowaniu przez właściwe organy.

Z mocy art. 57 ust. 2 ww. ustawy, organem opiniującym właściwym w przedmiotowej sprawie jest regionalny dyrektor ochrony środowiska. W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie przedkłada niniejszą opinię do wykorzystania zgodnie z art. 55.1. powyższej ustawy.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA

Aneta Mozdziej
Naczelnik Wydziału
Oceny Oddziaływania na Środowisko

Otrzymują: (za dowodem doręczenia) – pocztą

1. Wójt Gminy Ława, 14-200 Ława, ul. Gen. Wł. Andersa 2A
2. A/a

Warmińsko-Mazurski
Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

W P Ł Y N Ę Ł O
URZĄD GMINY W I Ł A W I E
2015-12-03
L. dz. 985/15
podpis

10-561 Olsztyn, ul. Żołnierska 16,
centrala 89 524 83 00, faks 89 679 16 99 e-mail: wsse@wsse.olsztyn.pl

Olsztyn, dnia 02.12.2015 r.

ZNS:9082.2.183.2015.KM

OPINIA

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1412), art. 46 pkt 2, art. 54 ust. 1, art. 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.), po zapoznaniu się z dokumentacją przedłożoną przy wniosku Wójta Gminy Iława znak: RLP 061.7.2015 z dnia 25.11.2015 r.

Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

pozytywnie opiniuje projekt „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Iława do roku 2030”.

UZASADNIENIE

W dniu 25.11.2015 r. do Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wpłynął wniosek Wójta Gminy Iława o zaopiniowanie projektu „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Iława do roku 2030”.

Przedmiotowa Strategia jest opracowaniem kwalifikującym się do dokumentów, o których mowa w art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.), wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko (zgodnie z art. 51 ust. 1 ww. ustawy). Zgodnie z art. 54 ust. 1, w związku z art. 58 tej ustawy, projekt dokumentu poddaje się opiniowaniu m.in. przez państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego. Z uwagi na lokalizację obszaru objętego programem w przedmiotowej sprawie właściwym miejscowo jest Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny. Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 53 ww. ustawy, został uzgodniony przez WMPWIS opinią z dnia 22.09.2015 r. znak: ZNS.9082.2.99.2015.KM.

„Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Iława do roku 2030” jest dokumentem planistycznym, skupiającym zasoby i wizję rozwoju samorządu lokalnego i podmiotów publicznych, organizacji pozarządowych oraz pozostałych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, przedsiębiorców, mieszkańców Gminy. Dlatego też określono wizję rozwoju gminy Iława, która została zdefiniowana jako: *Gmina Iława to miejsce dobrej jakości życia i gospodarowania opartego na trzech filarach: nowoczesnym rolnictwie, przedsiębiorczości wykorzystującej lokalne zasoby, turystyce z bogatą ofertą wypoczynku i rekreacji w otoczeniu czystych jezior i lasów. To miejsce, w którym mieszkańcy są aktywnymi współgospodarzami nowoczesnej, zadbanej i bezpiecznej gminy, miejsce przyciągające inwestorów i turystów.*

Zgodnie z powyższą wizją najważniejsze priorytety rozwoju i cele strategiczne na najbliższe lata, skupione są wokół zapewnienia mieszkańcom dobrych warunków zamieszkania, edukacji, pracy, ochrony zdrowia, aktywności oraz infrastruktury. Poza tym zakłada się optymalne wykorzystanie warunków naturalnych, bogatej infrastruktury edukacyjnej, kulturalno-rekreacyjnej, potencjału gospodarczego

obszaru oraz funkcjonujących firm do rozwoju i budowania przewagi konkurencyjnej Gminy Iława. Dobra jakość gospodarowania oznacza rozwiniętą w sposób zrównoważony gospodarkę gminy, która nie wpływa negatywnie na jakość życia mieszkańców i środowisko. Nowoczesne rolnictwo to specjalizacja gospodarstw, dostosowanie profilu produkcji do wielkości arealu i jakości gleb, warunków rynkowych (np. gospodarstwa ekologiczne). Przedsiębiorczość wykorzystująca lokalne zasoby oznacza również korzystanie z zasobów ludzkich – zatrudnianie mieszkańców gminy.

Głównym celem rozwoju gminy Iława jest zapewnienie mieszkańcom gminy Iława satysfakcjonującej jakości życia poprzez osiągnięcie spójności ekonomicznej, społecznej i przestrzennej z najbardziej rozwiniętymi gminami wiejskimi regionu i kraju.

W celu wykorzystania pojawiających się szans wyznaczono następujące cele strategiczne, a na ich podstawie opracowane zostały cele strategiczne, które określają sposób dążenia do przyjętych celów:

Cel strategiczny I – nowoczesna infrastruktura rozwoju

1. Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności.
2. Dostosowana do potrzeb sieć nośników energii.
3. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego.

Cel strategiczny II – wzrost konkurencyjności gospodarki

1. Wzrost konkurencyjności gminy poprzez rozwój różnych branż gospodarki, w tym zaliczanych do inteligentnych specjalizacji województwa.
2. Wzrost innowacyjności firm.
3. Wzrost liczby miejsc pracy.

Cel strategiczny III – wzrost aktywności społecznej

1. Rozwój kapitału społecznego.
2. Wzrost dostępności i jakości usług publicznych.

Cel strategiczny IV – wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych

1. Doskonalenie administracji.
2. Intensyfikacja współpracy międzygminnej.

„Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Iława do roku 2030” zakłada, że zdecydowana większość planowanych działań zostanie zrealizowana w latach 2015-2020, choć nie wszystkie w tym okresie zostaną zakończone. Wynika to z faktu, iż działania strategiczne mają charakter kilkuletnich procesów, ponadto część postulowanych w Strategii kierunków interwencji zależna jest również od czynników zewnętrznych (np. realizacji programów wyższego szczebla).

Po przeanalizowaniu przedłożonej dokumentacji WMPWIS stwierdza, że ustalenia „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Iława do roku 2030”, pod warunkiem, że zostaną one zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony środowiska, w tym zdrowia ludzi, nie budzą zastrzeżeń natury sanitarno-higienicznej.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Iława
ul. Gen. Wł. Andersa 2A
14-200 Iława

Do wiadomości:

1. PPIS w Iławie
2. Aa.

Zastępca
Warmińsko-Mazurskiego
Państwowego Wojewódzkiego
Inspektora Sanitarnego
mgr Bożena Najda